

Halima Adil

Överläkare

obstetrik/gynekologi

Sundsvall sjukhus

Urininkontinens hos kvinnor

Förekomst

- Vanligare hos kvinnor ca 10-15% av alla kvinnor (orsakerna till det är anatomiska och hormonella skillnader).
- 5% av alla män
- Man kan förvänta sig ökande antal patienter med urininkontinens de närmaste åren dels p.g.a mer äldre i befolkning och dels mer vanligare att söka hjälp och tala om problemet .

Urininkontinens hos kvinnor

Definition (folksjukdom)

”ofrivilligt urinläckage som är objektivt påvisbart och som utgör ett socialt eller hygieniskt problem för individen”

Urininkontinens hos kvinnor

Konsekvenser

- För individen försämrad livskvalitet.
- För samhället är kostsamt, totala kostnader för UI uppskattas till 2,8-4,4 miljarder .

Urininkontinens hos kvinnor

Klassifikation

- Ansträngninginkontinens är ett ofrivilligt läckage i samband med ökat buktryck. Vid ansträngningsinkontinens hos kvinnor är orsaken oftast försvagade eller uttänjda muskler och bindväv i bäckenbotten till följd av exempelvis

-

- Graviditet, förlossning

- Hög ålder.

- Övervikt,

- Kronisk hosta

- Förstoppning

kan bidra till att besvären med
ansträngningsinkontinens förvärras.

Trängningsinkontinens

- trängningsinkontinens ett ofrivilligt läckage som uppkommer i samband med trängning till miktion.
- Ofta kvinna beskriver
 - (plötsligt och oväntat behov av att kissa)
 -

klassifikation

- Blandinkontinens är en kombination av AI och TI läckage .
- överflödes/övertvinningsinkontinens ofta är resultat av avflödeshinder eller detrusorrrsvaghet. Vanligast hos äldre män.

klassifikation

- Övriga miktionsstörningar
 - Överaktivblåsa defineras enligt ICS som trängning med eller utan inkontinens oftast med täta miktionser eller nattliga miktionser.

Urininkontinens hos kvinnor

α Neurogen blåsrubbning.

Neurologiska sjukdomar och skador kan påverka nedre urinvägarnas funktion med inkontinens och /eller blåstömningssvårighet.

Urininkontinens hos kvinnor

Basal utredning

- 1a. Anamnes(allmän /gynekologisk anamnes) , tidigare operation främst i urogenitalsfären , aktuell medicinering.
- 1b. Miktionsanamnes är av stor vikt för att kartlägga typ av urinläckage .

Urininkontinens hos kvinnor

Basal utredning

- 2. Miktion /Dryck lista(under 2 dygn) är ett viktig verktyg i utredning .
- 3.Urinsticka (blod, leukocyter, nitrit, glukos, protein)vid mikroskopisk hematuri och samtidig trängningssymtom remiss till urolog .
- 4.Status allmän fysisk rörlighet och mental funktion viktig att värdera patientens funktionsförmåga .
- 5.Gynekologisk undersökning bedöma slemhinnor , prolaps, uretra överrörlighet , bäckenresistens, bäckenbottenfunktion.

Urininkontinens hos kvinnor

- Kompletterande utredning som görs av uroterapeut är det kartläggning såsom läckagetest (provokationstest , hemtest) residualurinbestämning .Urinflödesmätning.

Urininkontinens hos kvinnor

α Ytterligare undersökningar

kan användas vid svårvärderad anamnes

- 1. cystoskopi
- 2. Urodynamikundersökning

Urininkontines hos kvinnor

Behandling

Bakomliggande sjukdomar ska alltid behandla

- 1. Lokal östrogen behandling
- 2. Viktreduktion
- 3. BBT
- 4. Inkontinensring/båge

- 5. Kirurgisk, aktuell vid exlutet barnfödande. Suftet är ett åtgärde den

-
- TVT (tension free vaginal teip), TOT (transobturatorband), TVT-O och MINIARC är olika metoder som används: Vid TVT operationen görs två centimeterstora snitt i huden och ett litet snitt i slidan strax under urinröret, ett band eller nät läggs i en U-form under urinröret. Vid operationen förs bandet/nätet med hjälp av stora nålar upp bakom symfysen (blygdbenet). Här finns då en risk att skada urinblåsan. Bandet/nätet fungerar som ett stöd som motverkar urinläckage.

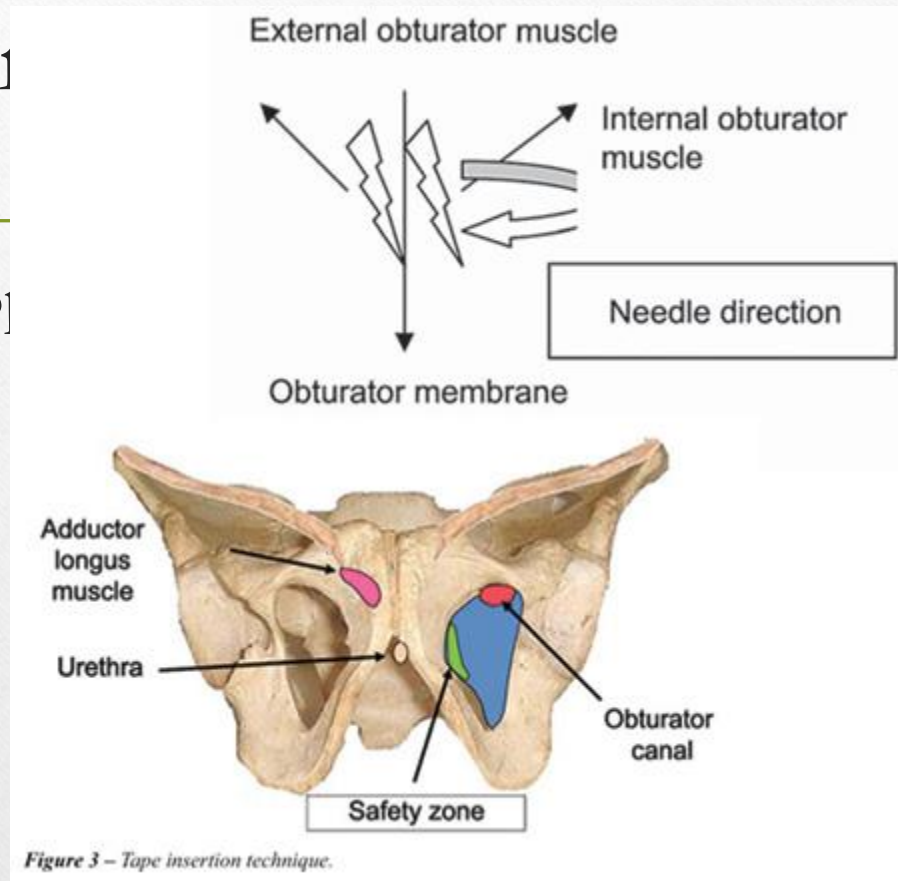
Behandling av AI.

- Vid TOT operation görs ett ca 2 cm stort snitt i slidans slemhinna nedanför urinrörsmynningen och bandet placeras med en speciell införare ut mot lårvecken på båda sidor. Vid TVT-O görs införandet av bandet från lårvecket in under urinrörsmynningen. Vid TVT-O och TOT är risken att skada blåsan mindre än vid TVT men det finns ändå en risk för skada i urinrör och blåshals. Minislynga intravaginal slyngplastik, bandet fästs med hjälp av speciella hullingar i obturatorer (en muskel inne i bäckenet). Vid Minislynga undviker man risken att skada urinblåsan

Urin

nor

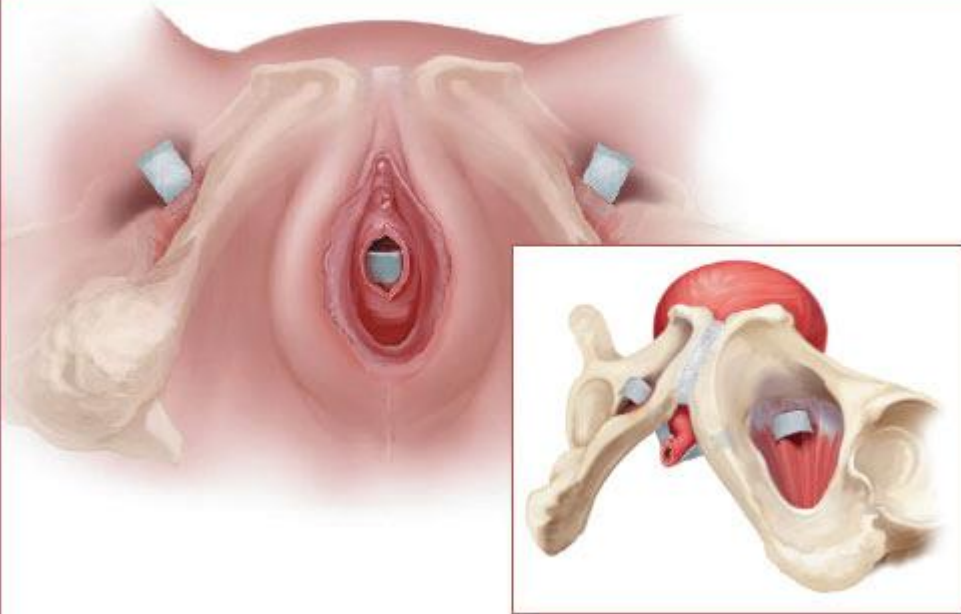
- TOT of

Urininkontinens hos kvinnor

- TOT operation

FIGURE 3 TOT: The insert shows the transobturator location with reference to the bony landmarks.

Urininkontinens hos kvinnor

- Submukös injektion med bulkmedel (inte så framgångsrik). Kan användas vid recidiv eller på patient som ej blivit bra efter TOT operationer
Studier pågår .

Farmakologisk ??Yntreve. **Serotonin-noradrenalin återupptagshämmare**. Effekten är dock blygsam och biverkningarna är betydande varför behandlingen är ifrågasatt och används sällan av gynekologer.

Urininkontinens hos kvinnor

- Trängningsinkontinens

basalutredning + speciell
uppmärksam för att
utesluta eventuella
bakomliggande orsak .

Urininkontinens hos kvinnor

Behandling TI

1. Genomgång av miktionslistan viktig
2. Medicinjustering
3. Lokal östrogen
4. Blåsträning
5. Bäckentträning
6. Farmakologisk terapi
 - A- Antikolinergika utvärdering 2-8 veckor
 - B- Beta – s -adrenoceptoragonist utvärdera 2-4 veckor
 - C- Antidiuretisk hormon vid nocturi (stor försiktighet hos äldre)

Urininkontinens hos kvinnor

7. Elektrostimulering .(KI pacemaker och graviditet)

8. TENS.(KI pacemaker och graviditet)

9. Akupunktur(KI för patienter med ökad blödningsbenägenhet, infektionskänslighet)

Vid svår trängningsinkontinens remiss till urologkliniken för ställningstagande till Botulintoxin.

Urininkontinens hos kvinnor

Behandling BI

Blandinkontinens : en kombination av AI –och TI är ofta förekommande och kan vara svårt att handlägga

.

Behandling inriktas i första hand på den komponent som dominerar.

Urininkontinens hos kvinnor

Överrinningsinkontinens

- Anamnes
- residualurinbestämning, cystometri och urinflödesmätning ger diagnos .

Behandlas med RIK , vi remitterar patienter till urologkliniken vid misstanke om överrinningsinkontinens.

Urininkontinens hos kvinnor

- missbildningar

kan ge konstant rinnande läckage
och upprepade

urinvägsinfektioner , de är kända
sedan barndomen.

Urininkontinens hos kvinnor

- **Fistlar**

Ofta vesicovaginla fistlar som kan komma efter bäcken kirurgi , malignitet , inflammatoriska tillstånd eller efter strålning. Missbildning i urinvägarna sedan barndomen.

Tack för uppmärksamheten

